

GOIGS A SANTA MARIA MAGDALENA

VENERADA EN EL PUIG D'INCA (MALLORCA)

Des del Puig d'Inca a balquena,
escampau perfum i unguent,
dau-nos, Santa Magdalena,
fe pasqual com a present.

A Magdala sou nascuda
—Galilea dels gentils—
i de jove us han retuda
set dimonis dels més vils.
Com rompé tan gran cadena
Jesucrist amb veu potent!
Dau-nos, Santa Magdalena,
fe pasqual com a present.

De llavors sou seguidora
del nou Mestre d'Israel,
que recull gent pecadora,
que reclama amor feel.
Diví amor prou vos omplena
i deixau l'amor dolent.
Dau-nos, Santa Magdalena,
fe pasqual com a present.

Creis morir dalt del Calvari
quan Jesús mor a la creu;
l'embolcau amb el sudari
i amorosa el componeu.
Amb aquesta última ofrena
hi enterrau el cor sofrent.
Dau-nos, Santa Magdalena,
fe pasqual com a present.

El diumenge, la primera
el sant cos anau a ungir;
el sepulcre és buit, i a Pere
acudiu prest a advertir.
Quina força vos emmena
a la tomba novament!
Dau-nos, Santa Magdalena,
fe pasqual com a present.

En sentiu un a devora
i us pensau que és l'hortolà:
«¿Sou potser vós qui en mala hora
el cadàver va robar?».
Ell «Maria!» us anomena;
«Rabboni!», li feis rabent.
Dau-nos, Santa Magdalena,
fe pasqual com a present.

Als apòstols enviada
pel Senyor Ressuscitat,
arreu on sou invocada
espargiu fe i caritat.
Aquí dalt prou s'hi alena
bona olor del Crist vivent.
Dau-nos, Santa Magdalena,
fe pasqual com a present.

Tot just la fe clarejava
a l'Alqueria major
de Mallorca, s'aixecava
una ermita en vostre honor.
De la centúria tretzena
sou talaia resplendent.
Dau-nos, Santa Magdalena,
fe pasqual com a present.

Puix lluíu dalt la carena
senyalant el cel fulgent,
dau-nos, santa Magdalena,
fe pasqual com a present.

Lletra: Mn. Pere-Joan Llabrés i Martorell.

Música: P. Francesc Batle i Pons, T.O.R.

Dibuix: Nicolau Casellas i Flaquer.

V/. Venturosa, Maria Magdalena, alleluia.

R/. Escollida per a dur el primer anunci de la
resurrecció, alleluia.

PREGUEM

Senyor Jesucrist, que elegíreu Maria Magdalena com Apòstol dels Apòstols, quan el matí de Pasqua l'enviàreu a anunciar als deixebles la Bona Nova de la vostra resurrecció; feis que els qui la veneram en el Puig d'Inca sapiguem transmetre amb fe viva a tothom que vós moríreu i ressuscitàreu, i que ara viviu i regnau pels segles dels segles. R/. Amén.

Des del Puig d'In-ca a bal - que - na es - cam -
 pau per - fum i un - güent, dau - nos, San - ta Mag - da -
 le - na, fe pas - qual com a pre - sent.
 A Mag - da - la sou nas - cu - da - ga - li -
 le - a dels gen - tils - i de jo - veus han re tu - da set di -
 mo - nis dels més vils. Com rom - pé tan gran ca - de - na Je - su -
 crist amb veu po - tent! Dau - nos, San - ta Mag - da - le - na, fe pas -
 qual com a pre - sent.

NOTA HISTÒRICA

Segons els Evangelis, Maria, anomenada Magdalena per esser natural de Magdala, població de Galilea, era deixebra de Jesús. Fou alliberada pel Mestre de set (és a dir, molts) dimonis (Lc 8, 1-3) i seguí Jesús de Galilea a Judea amb els dotze i altres dones, les quals el mantenien amb els seus béns. Romangué al peu de la creu de Jesús (Mt 27, 55-56; Mc 15, 40-41; Jo 19, 25). Segons aquests evangelistes, Maria Magdalena i les altres dones que havien seguit Jesús des de Galilea, veren com enterraven el cos del Mestre el divendres horabaixa i, després de guardar el repòs del disabte, el diumenge de matí anaren al sepulcre amb aromes i mirra per embalsamar el cadàver.

Segons la narració de Joan (20, 1-18), Maria Magdalena anà al sepulcre de Jesús el diumenge ben de matí, trobà la tomba oberta, i anà corrents a anunciar-ho a Pere i a Joan. Retornada al sepulcre, va ser la primera a veure el Senyor ressuscitat. Primer es pensava que era l'hortolà però després reconegué la veu del Mestre que la cridà: «Maria!». Enviada pel Ressuscitat, transmeté als apòstols la Bona Nova de la resurrecció: «He vist el Senyor!».

No cal confondre Maria Magdalena, Apòstol dels Apòstols, ni amb la pecadora anònima, perdonada per Jesús (Lc 7, 36-50), ni amb Maria de Betània, germana de Marta i de Llätzer (Lc 10, 38-42; Jo 11, 1-45; 12, 1-8), com ha fet la tradició litúrgica occidental, que també l'ha venerada —per mor d'una llegenda tardana— com a penitent al final de la seva vida prop de Marsella.

El primer document que testimonia el culte a Santa Maria Magdalena al Puig d'Inca és un testament del 1240, fet davant el notari Guillem de Formiguera, en què es destinen dos sous a l'ermita de Santa Magdalena del Puig d'Inca. Als primers anys, doncs, de la restauració del cristianisme a Mallorca (1229), hi hagué vida eremítica al nostre Puig.

Hi ha deixes documentades als anys 1284, 1320, 1341, 1369 per a l'obra de la capella, pòrtic, campanar i camí de Santa Magdalena.

L'any 1395 hi vivia Fra Jaume Corretger. El 1402 hi havia «alcunes dones religioses de vida, honesta conversatio e fama».

Dia 9 de juliol del 1439 els Jurats d'Inca demanaven al bisbe que dia 22 de juliol fos festa colenda per la devoció que la vila tenia a «la gran Apostolessa qui rentà los peus de Cristo Redemptor de làgremes».

Monges Clarisses sojornaren al Puig del 1491 al 1526; d'aquí passaren a l'Olivar (S'Esgleieta). Les monges Jerònimes s'hi establiren el dia de sant Martí del 1530, per baixar el 1534 al monestir de Sant Bartomeu d'Inca. Mentrestant hi funcionava una Escola de Gramàtica. Sabem que el 1533 el seu mestre, Bartomeu Far, edità la gramàtica llatina de Pastrana. El darrer mestre d'aquesta escola inquera fou Mn. Antoni Domènech, que morí el 1784.

Anys enrerà hi havia el donat, que tenia esment de l'edifici i anava pels pobles a recaptar pel manteniment de l'ermita. El Mestre de l'escola, gairebé sempre capellà, era l'encarregat del culte. A partir del 1900 hi hagué un rector del santuari, el darrer dels quals fou Mn. Joan Coli (m. 1985).

A la darrera dècada del segle passat, Mn. Antoni Coll va refer tota l'ermita, afegí un nou arc a la capella (el tercer serà afegit l'any 1934) i, segons plànols de don Bartomeu Ferrà, s'anivellaren sòtils i trespols perquè cap construcció fos més alta que l'esglesiola. La reforma fou beneïda dia 22 de juny del 1900 pel bisbe de Mallorca, Pere-Joan Campins i Barceló.

Del 1931 al 1985 habitaren a Santa Magdalena ermitans de la Congregació de Sant Pau i Sant Antoni. El Rector Rayó acomodà les antigues cases a la vida comunitària dels ermitans. L'Ecònom Francesc Garau projectà i començà una casa d'exercicis, a la part de la Serra, que avui en dia és una modesta hostatgeria.

L'Ajuntament d'Inca ha afavorit, els darrers anys, que el Puig i els encontorns del santuari fossin lloc d'esplai i de contacte dels inquers amb la naturalesa.

Pere Fiol i Tornila, Pvre.